
VI. SYSTEM GOSPODARKI ODPADAMI DLA GMINY ŁĄDEK

Poniżej przedstawiono propozycje kształtu systemu gospodarki odpadami dla Gminy Łądek. Zaproponowane rozwiązania uwzględniają:

- obecny stan gospodarki odpadami na terenie gminy,
- obowiązujące regulacje prawne oraz wytyczne dotyczące prowadzenia gospodarki odpadami na terenie powiatu, województwa i kraju.

Realizacja przedstawione poniżej propozycji działań w poszczególnych elementach gospodarki odpadami wpłyną na poprawę jej istniejącego stanu.

6.1. System gospodarki odpadami

Dotychczas Gmina Łądek prowadzi własną, indywidualną gospodarkę odpadami komunalnymi.

Dotychczas odpady były składowane na składowisku odpadów w Ciężeniu. Po jego zamknięciu – od 01.07.2003. odpady komunalne z terenu Gminy Łądek są wywożone i deponowane na składowiskach położonych poza terenem gminy tj. w miejscowości Goranin gmina. Kleczew i w miejscowości Konin.

Zgodnie z wytycznymi polityki ekologicznej państwa proponuje się realizację zadań związanych z gospodarką odpadami w oparciu o struktury międzygminne.

Zadania i kompetencje gmin w tym zakresie powinny być przekazane istniejącemu Związkowi Gmin Regionu Słupeckiego (ZGRS). W chwili obecnej Związek nie prowadzi aktywnej działalności w zakresie gospodarki odpadami. Z uzyskanych informacji wynika, że obecnie jest przygotowywany system selektywnej zbiórki surowców wtórnych mający obejmować obszar gmin członkowskich.

Prowadzenie wspólnego zakresu gospodarki odpadami będzie zgodne z wytycznymi zawartymi w planach wyższego rzędu. Zalecają one korzystanie z instalacji odzysku i unieszkodliwiania o zasięgu międzygminnym czy międzyregionalnym.

Wymaga to scedowania na związek zadań z zakresu gospodarki odpadami. Aby to mogło mieć miejsce konieczne jest jednak wcześniejsze przejęcie ich przez gminę. Podstawą takiego działania jest art. 6a ustawy o *utrzymaniu czystości i porządku w gminie*. Według niego Rady gmin na podstawie akceptacji mieszkańców wyrażonej w przeprowadzonym tzw. „referendum śmieciowym” mogą przejąć od właścicieli nieruchomości wszystkie lub wybrane obowiązki z zakresu gospodarki odpadami. Zadania i kompetencje gmin w tym zakresie powinny w dalszym etapie byćby przekazane Związkowi. Pozytywny wynik referendum pozwala jednocześnie wprowadzić

zryczałtowaną opłatę za zadania realizowane w zakresie systemu gospodarki odpadami (zbieranie, transport, odzysk i unieszkodliwianie). Jak wynika z doświadczeń wprowadzenie opłaty śmieciowej pozwala na:

- ustabilizowaniem płatności – stały i gwarantowany dopływ środków za świadczone usługi, pozwalający na planowanie przyszłych zakupów (inwestycji),
- możliwości wyboru oraz kontroli podmiotu świadczącego kompleksowe usługi na danym obszarze – wyeliminowanie nieprofesjonalnych firm działających często na zasadzie „wolnej amerykanki”.

Przekazanie tych obowiązków Związkowi pozwoli na prowadzenie gospodarki odpadami w pełnym wymaganym przez przepisy zakresie (zbiórka, transport, odzysk i unieszkodliwianie odpadów). Zadania te Związek może realizować samodzielnie poprzez powołane podmioty lub zlecać podmiotom zewnętrznym. Niezależnie od przyjętego sposobu realizacji zadań statutowych ustalenie przez Związek zasad funkcjonowania systemu gospodarki odpadami na swym obszarze. Będzie to dotyczyło między innymi: rodzaju stosowanych pojemników do zbiórki poszczególnych frakcji odpadów, częstotliwości (harmonogramu) opróżniania pojemników, stawki za odbieranie, odzysk i unieszkodliwianie odpadów (preferowanie selektywnej zbiórki odpadów), zasad płatności za świadczone usługi, systemu kontroli funkcjonowania systemu, systemu sprawozdawczości z wykonania zleconych działań, zasada prowadzenia edukacji ekologicznej wspomagającej prowadzone działania, możliwości i zasady współpracy z podmiotami zewnętrznymi (przedsiębiorstwa wywozowe, przetwórcy odpadów, organizacje odzysku).

Uwzględniając omówione powyżej przesłanki i uwarunkowania zaproponowano poniżej rozwiązania mające usprawnić istniejący system gospodarki odpadami na terenie Gminy Łądek. Przedstawione propozycje uwzględniają najbardziej prawdopodobny kierunek rozwoju i dalszego jego funkcjonowania tzn. model międzygminny oparty częściowo na instalacjach o zasięgu lokalnym a częściowo ponadregionalnym.

6.2. Gromadzenie odpadów

Pierwszym krokiem przy reorganizacji systemu gromadzenia odpadów jest objęcie tym systemem wszystkich wytwórców odpadów (mieszkańców, podmioty gospodarcze). Zgodnie z obowiązującymi przepisami powstające odpady powinny być gromadzone selektywnie.

6.2.1. Odpady zmieszane

Uzupełniając istniejący system należy dążyć do sytuacji kiedy objęci nim będą wszyscy mieszkańcy gminy, a także wszystkie podmioty gospodarcze funkcjonujące na jej terenie. Każdy wytwórca odpadów powinien mieć jednocześnie podpisana umowę indywidualną lub poprzez zarządcę budynku:

- ze Związkiem lub gminą w przypadku przejęcia obowiązków od mieszkańców,
- z koncesjonowaną firmą prowadzącą zbiórkę odpadów na terenie gminy w przypadku nie przejęcia obowiązków od mieszkańców.

System zbiórki odpadów zmieszanych proponuje się oprzeć i rozwijać o następujące założenia:

- w zabudowie jednorodzinnej (dominującej na terenie gminy) do zbiórki stosować pojemniki 110/120 lub 240 litrowe tak aby na każde gospodarstwo przypadał jeden taki pojemnik,
- w zabudowie wielorodzinnej optymalnym rozwiązaniem byłby stosowanie do zbiórki odpadów pojemniki 1100 l; z uwagi jednak na niewielką ilość mieszkańców w zabudowie wielorodzinnej oraz koniecznością stosowania do obsługi proponowanych pojemników pojazdów wyposażonych w specjalne zaczepy, rozwiązaniem alternatywnym może być zbiórka odpadów w tym typie zabudowy przy wykorzystaniu pojemników 240 lub 360 litrowych. W zależności od liczby mieszkańców należałoby ustawić zwielokrotnioną ilość takich pojemników – 1 pojemnik 240 l dla 8 mieszkańców lub 1 pojemnik 360 l dla ok. 12 mieszkańców;
- podmioty gospodarcze działające na terenie gminy powinny posiadać własne pojemniki do gromadzenia wytwarzanych przez siebie odpadów, ich wielkości powinna być dostosowana do indywidualnych przypadków.

Zestawienie liczby pojemników w poszczególnych miejscowościach w zależności od rodzaju zabudowy przedstawia tabela 15.

Liczba pojemników w poszczególnych sołectwach Gminy Łądek
w zależności od typu zabudowy

T a b e l a 15

Sołectwo	Zabudowa jednorodzinna ¹⁾	Zabudowa wielorodzinna ²⁾
Łądek	207	
Dolany	118	
Ratyń	95	
Sługocin	81	
Sługocin Kolonia	29	
Wacławów	60	
Wola Koszucka	57	
Łąd	117	8
Łąd Kolonia	36	
Jaroszyn	63	
Jaroszyn Kolonia	48	
Policko	29	
Dziedzice	47	
Dąbrowa	42	
Ciążeń	315	6
Samarzewo	78	
R a z e m	1 422	14

¹⁾ pojemniki 110/120 l

²⁾ pojemniki 360 l

Aktualnie na terenie Gminy Łądek prowadzona jest zbiórka odpadów komunalnych zmieszanych w oparciu o 201 szt pojemników 110 l. Uwzględniając liczbę użytkowanych pojemników – w celu stworzenia docelowego systemu zbiórki odpadów zmieszanych konieczne będzie dostawienie 1 221 szt pojemników 110 l i 14 szt pojemników 360 l.

6.2.2. Odpady opakowaniowe

Obecnie na terenie Gminy Łądek funkcjonuje system zbiórki odpadów opakowaniowych z gospodarstw domowych. Oparty on na systemie donoszenia do pojemników typu „dzwon” o pojemności 1,5 m³. Na terenie gminy ustawionych jest 13 zestawów po 2 pojemniki do zbiórki szkła i plastiku.

Uwzględniając konieczne do osiągnięcia limity odzysku poszczególnych odpadów opakowaniowych z terenu Gminy Łądek proponuje się rozbudowanie tego systemu:

- w pierwszej kolejności zaleca się uzupełnienie istniejących zestawów o pojemniki do zbiórki papieru. Ponadto z uwagi na różnice w cenie zbytu stłuczki szklanej w zależności od jej parametrów zaleca się również uzupełnienie istniejących punktów a także wyposażenie nowo tworzonych w oddzielne pojemniki do zbiórki szkła kolorowego i bezbarwnego. Jednocześnie należy rozstawić pełne zestawy pojemników w sołectwach, w których obecnie ich brakuje,

- w dalszej perspektywie czasowej w zabudowie jednorodzinnej, dominującej na terenie gminy wskazane jest stopniowe przechodzenie na zbiórkę surowców wtórnych w systemie odbioru bezpośredniego. Byłby on oparty na zbiórce tych samych frakcji, co w istniejącym, uzupełnionym dotychczas systemie donoszenia, a oparty na workach plastikowych rozdawanych w każdym gospodarstwie domowym w zabudowie jednorodzinnej. Przejście na system odbioru bezpośredniego powinien wpłynąć na zwiększenie ilości odzyskiwanych surowców wtórnych oraz zwiększenie ich czystości. Jednocześnie pozwoli na szczegółową ewidencję powstających w danym gospodarstwie domowym ilości odpadów co powinno mieć wpływ na koszty odbioru dla poszczególnych gospodarstw domowych. (różnica w cenie za odbiór odpadów zmieszanych i surowców wtórnych). Budowa systemu odbioru bezpośredniego nie powinna w sposób całkowity zlikwidować istniejących punktów gromadzenia surowców wtórnych na terenie Gminy Łądek w systemie donoszenia. Proponuje się przesunięcie ich do obsługi zabudowy wielorodzinnej w miejscowościach Łąd i Ciążen (2 zestawy) a pozostałe zestawy stanowić będą system uzupełniający.
- Stworzenie systemu uzupełniającego we wszystkich placówkach oświatowych (szkoły wszystkich szczebli, przedszkola) gminy pojemników do zbiórki szkła, tworzyw sztucznych, makulatury i metalu. Zbiórka może odbywać się w pojemnikach czterodzielnych o pojemności 480 l (typu Borowik z wymiennymi workami na poszczególne frakcje). Stworzenie tego systemu uzupełniającego nie powinno być nastawione na jak największe pozyskanie poszczególnych frakcji, powinno ono stanowić głównie element uzupełniający edukacji ekologicznej prowadzonej wśród dzieci i młodzieży.
 - Dodatkowo w dalszej perspektywie czasowej (zgodnie z planem wojewódzkim w latach 2007-2010) proponuje się utworzenie Lokalnego Punktu Gromadzenia Odpadów (LPGO). Punkt taki byłby wyposażony w szereg pojemników (kontenerów) do poszczególnych rodzajów odpadów. Do punktu tego odpady mogliby dostarczać mieszkańcy w ilościach przekraczających pojemność stosowanych w selektywnej zbiórce pojemników czy poza terminem wyznaczonych zbiórek. Poza podstawowym zakresem zbieranych odpadów opakowaniowych (szkło, tworzywa sztuczne, makulatura). Punkt służyłby także do zbiórki i czasowego przetrzymania odpadów niebezpiecznych, wielkogabarytowych, z sektora budowlanego oraz organicznych (z ogrodów i terenów zielonych). Punkt taki powinien być położony centralnie na obszarze gminy, posiadać odpowiednie

wyposażenie techniczne, całodobowy dozór oraz być obsługiwane przez przeszkolonych pracowników.

- W podmiotach gospodarczych selektywna zbiórka odpadów opakowaniowych powinna być prowadzona w przynajmniej takim samym zakresie jak w gospodarstwach domowych tzn. szkło, tworzywa sztuczne, makulatura i metale, rodzaj zbierania jednej z wymienionych frakcji będzie zależał w dużej mierze od charakteru danego podmiotu. Dodatkowo w zależności od profilu działalności podmiotu powinny być selektywnie gromadzone pozostałe odpady wytwarzane w związku z jego działalnością, a zwłaszcza, te które są możliwe do dalszego wykorzystania. Rodzaj pojemników, w których byłaby prowadzona zbiórka odpadów opakowaniowych w podmiotach gospodarczych będzie uzależniona od charakteru danej jednostki oraz ilości wytwarzanej danej frakcji odpadu. Mogą to być zarówno specjalistyczne pojemniki, jak również pojemniki wykorzystywane do zbiórki odpadów zmieszanych.

Ilość pojemników (worków) do stworzenia pełnego docelowego systemu selektywnej zbiórki odpadów opakowaniowych na terenie Gminy Łądek przedstawia tabela 16.

*Liczba pojemników w poszczególnych sołectwach Gminy Łądek
w systemie selektywnej zbiórki odpadów opakowaniowych*

Tabela 16

Sołectwo	System podstawowy	System uzupełniający		
	wymagana ilość worków ¹⁾	pojemniki typu dzwon 1,5 m ³		pojemniki typu Borowik ⁴⁾
		istniejące zestawy ²⁾	ilość pojemników do uzupełnienia	
1	2	3	4	5
Łądek	9 936	2	4 ³⁾	3
Dolany	5 664	1	2 ³⁾	1
Ratyń	4 560	1	2 ³⁾	1
Sługocin	3 888	1	2 ³⁾	-
Sługocin Kolonia	1 392	0	4	-
Wacławów	2 880	1	2 ³⁾	-
Wola Koszucka	2 736	1	2 ³⁾	-
Łąd	5 616	1	2 ³⁾	-
Łąd Kolonia	1 728	0	4	-
1	2	3	4	5
Jaroszyn	3 024	1	2 ³⁾	-
Jaroszyn Kolonia	2 304	0	4	-
Policko	1 392	0	4	-
Dziedzice	2 256	1	2 ³⁾	-
Dąbrowa	2 016	0	4	-
Ciążeń	15 120	2	4 ³⁾	2
Samarzewo	3 744	1	2 ³⁾	-
R a z e m	68 256	13	20 + 26³⁾	7

¹⁾ ilość worków w ciągu roku = ilość gospodarstw x 4 worki x 12 m-cy,

²⁾ zestawy 2 elementowe plastik, szkło,

³⁾ uzupełniający zakup pojedynczego pojemnika do zestawu 4 elementowego

⁴⁾ w placówkach oświatowych,

6.2.3. Odpady organiczne

Głównym źródłem powstawania odpadów organicznych na terenie gminy będą gospodarstwa domowe, istniejąca oczyszczalnia ścieków, tereny zielone, na których prowadzone są zabiegi pielęgnacyjne oraz niektóre podmioty gospodarcze. Mimo, że prowadzenie selektywnej zbiórki odpadów, w tym także odpadów organicznych, jest nakazane ustawowo selektywną zbiórkę tej grupy odpadów wskazane jest rozpocząć z chwilą możliwości ich zagospodarowania (kompostowanie, fermentacja).

Zbiórka poszczególnych rodzajów odpadów organicznych na terenie gminy powinna odbywać się w sposób następujący:

- w gospodarstwach domowych w zabudowie jednorodzinnej dominującej na terenie gminy odpady organiczne zaleca się kompostować w przydomowych kompostownikach w zależności od indywidualnych możliwości. Z uwagi niewielką liczbę osób mieszkających w zabudowie wielorodzinnej na terenie Gminy Łądek nie przewiduje się tworzenia dla nich osobnego systemu zbiórki odpadów organicznych,
- odpady organiczne z oczyszczalni ścieków powinny być w procesie technologicznym w maksymalnym stopniu odwodnione i po wysuszeniu przekazane do instalacji przetwarzającej, z którą podpisano odpowiednie porozumienie. Należy jednak zaznaczyć, że w przypadku kompostowania osadów ściekowych muszą one spełniać odpowiednie normy fizykochemiczne i bakteriologiczne, a powstały kompost spełniać normy wyznaczone dla nawozu,
- odpady z utrzymania i pielęgnacji terenów zielonych powinny być do czasu przekazania do instalacji (kompostowni) gromadzone w miejscu tymczasowego przetrzymania i przekazywane do niej po zgromadzeniu większej ilości. Funkcję takiego miejsca będzie spełniał planowany LPGO. Z chwilą jego powstania mogą tam być przekazywane także odpady organiczne z gospodarstw domowych.

6.2.4. Odpady niebezpieczne

Podobnie jak pozostałe odpady także odpady niebezpieczne powinny być zbierane w sposób selektywny. Z racji na swoje właściwości fizyko-chemiczne stanowią one realne zagrożenie dla środowiska oraz zdrowia i życia człowieka. Względy te wymuszają szczególnie konieczność postępowania z nimi w sposób właściwy.

Z uwagi na fakt, że podmioty gospodarcze (w tym placówki służby zdrowia i weterynarii) zmuszone są z mocy obowiązującego prawa prowadzić odpowiednią ewidencję tego typu odpadów, a także postępować z nimi w sposób zapewniający bezpieczne gromadzenie i unieszkodliwianie (przekazywanie specjalistycznym firmom) poniżej przedstawiono rozwiązania zbiórki odpadów niebezpiecznych z gospodarstw domowych.

Odpady niebezpieczne z gospodarstw domowych na terenie Gminy Łądek powinny być:

- zbierane w czasie okresowych zbiórek polegających na tym, iż w określonych dniach przez teren gminy przejeżdżałyby specjalny pojazd wyposażony w odpowiednio zabezpieczone pojemniki czy kontenery. Zbierałyby on wyznaczone (we wcześniejszym harmonogramie) rodzaje odpadów niebezpiecznych pochodzących z gospodarstw domowych. Do grupy tych odpadów można zaliczyć:
 - farby, lakiery, kleje, lepiszcze, żywice i opakowania po nich,
 - rozpuszczalniki, kwasy, alkalia i opakowania po nich,
 - odczynniki chemiczne i fotograficzne oraz opakowania po nich,
 - przeterminowane lekarstwa,
 - zużyte tonery od drukarek,
 - baterie jednorazowe,
 - lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć np. termometry,
 - aerozole.

Zgodnie z przyjętymi zasadami okresowych zbiórek mieszkańcy mogliby się pozbywać wymienionych odpadów we wcześniej ustalonych ilościach (ilościach odpowiadających ich prawdopodobnemu wytworzeniu w gospodarstwie domowym np. do 5 puszek po farbach czy 5 szt. świetlówek).

- przekazywanie do czasowego przetrzymania w utworzonym na terenie gminy Lokalnym Punkcie Gromadzenia Odpadów (LPGO). W punkcie tym mieszkańcy mogliby oddać na tych samych zasadach co w zbiórce okresowej wytworzone w gospodarstwie domowym odpady niebezpieczne (te same rodzaje i limity odpadów niebezpiecznych) poza terminem zbiórek okresowych.
- zgodnie z art. 16 ustawy o *opakowaniach i odpadach opakowaniowych* część odpadów niebezpiecznych – opakowania po środkach chemicznych bardzo toksycznych i toksycznych np. środkach ochrony roślin (pestycydy, herbicydy, insektycydy itp.) powinny być zwracane bezpośrednio przez ich użytkowników do

punktów sprzedaży, w których zostały nabyte. Zgodnie z przytoczoną powyżej ustawą sprzedawca ma obowiązek je przyjąć zwracając pobraną kaucję. Jednocześnie producent i importer zobowiązany jest na własny koszt odebrać od sprzedawcy opakowania wielokrotnego użytku oraz odpady opakowaniowe po substancjach niebezpiecznych, a które zostały zwrócone przez ich użytkowników do sprzedawcy (art. 10 w/w ustawy).

- gromadzone w systemie uzupełniającym polegającym na rozstawieniu na terenie gminy specjalnych, zabezpieczonych przed otwarciem ich przez niepowołane osoby, pojemnikach. Proponuje się aby systemem uzupełniającym objąć zbiórkę przeterminowanych lekarstw oraz baterii. Specjalne pojemniki do ich zbiórki byłyby rozstawione w miejscach, gdzie można nabyć produkty pełnowartościowe. Obsługa tego systemu mogła by prowadzić ta sama firma co zbiórkę okresową.

- w związku z rolniczym charakterem Gminy Łądek konieczne jest zapewnienie właściwego pozbywania się padłych zwierząt gospodarskich. Firmą świadczącą usługi zbiórki i transportu do instalacji unieszkodliwiania, na terenie Gminy Łądek wykonywałyby swe usługi na zasadzie zgłoszeń telefonicznych. Koszty związane ze zbiórką, transportem i unieszkodliwianiem padłych zwierząt hodowlanych zgodnie z obowiązującym prawem powinien ponosić właściciel zwierzęcia. W przypadku zwierząt dzikich i bezdomnych obowiązek uprzątnięcia padłych zwierząt spoczywa na gminie (*ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach*). Istnieje możliwość pozyskania środków na ten cel z Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w wysokości do 98 % kosztów zbiórki, transportu i utylizacji. Środki te przekazywane są firmom po przedstawieniu odpowiedniego kosztorysu świadczonych na rzecz danej gminy usług.

- frakcją odpadów, które należy unieszkodliwiać ze szczególnym zachowaniem warunków ochrony środowiska, a także zdrowia ludzi jest azbest. Azbest najczęściej występuje w postaci płyt azbestowo-cementowych służących jako pokrycia dachów lub elewacji budynków a także azbestowo-cementowych rur wodociągowych. Z uwagi na jego udowodnioną szkodliwość (dostanie się pyłków azbestu do dróg oddechowych powoduje nakłuwanie pęcherzyków płuc) azbest został zaliczony do substancji szkodliwych dla zdrowia. Sposoby postępowania z wyrobami zawierającymi azbest określono w rozporządzeniu Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest (z 2 kwietnia 2004 r.). Zgodnie z tym rozporządzeniem koszt usunięcia wyrobów zawierających azbest z powodu

nadmiernego zużycia ponosi właściciel obiektu. Z uwagi na właściwości azbestu oraz obowiązujące regulacje prawne usuwanie wyrobów zawierających azbest podlega wielu uwarunkowaniom. Właściciel lub zarządca obiektów winien:

- sporządzić przegląd techniczny wyrobów zawierających azbest, na podstawie tego przeglądu sporządza się *Ocenę stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest*, ocenę tę przejmuje powiatowy inspektor budowlany, który informuje starostwa powiatowe oraz urzędy gminy o przejętych protokołach ocen.
- dokonać identyfikacji rodzaju azbestu przez laboratorium wykonujące takie badania oraz oszacować ilości wyrobów zawierających azbest
- zgłosić co najmniej 30 dni przed planowanym rozpoczęciem robót właściwemu organowi administracji architektoniczno-budowlanej zamiaru rozpoczęcia robót z zaznaczeniem, że usuwane będą wyroby zawierające azbest.

Usuwanie odpadów zawierających azbest powinny zajmować się tylko przedsiębiorstwa posiadające odpowiednie pozwolenia, a także sprzęt techniczny oraz przeszkolonych pracowników. Do obowiązków takiej firmy należy między innymi:

- uzyskanie odpowiednio zezwolenia, pozwolenia, decyzji zatwierdzenia programu gospodarowania odpadami niebezpiecznymi,
- przygotowanie planu organizacji i technologii wykonywania prac przy usuwaniu wyrobów zawierających azbest,
- opracowanie i złożenia do właściwego starosty wniosku o wydanie zezwolenia na wytwarzanie i transport odpadów niebezpiecznych zawierających azbest,
- zawarcia umów – jeśli sama nie prowadzi prac w tym zakresie, z:
 - firmą transportującą zdemontowane wyroby z placu budowy na składowisko odpadów niebezpiecznych,
 - zarządzającym składowiskiem odpadów niebezpiecznych na składowanie usuniętych wyrobów zawierających azbest,
 - firmą wykonującą badania monitoringowe powietrza na wykonanie wymaganych kresowych badań (przy usuwaniu azbestu o powierzchni powyżej 500 m²),
- wykonanie prac demontażu i usunięcia wyrobów zawierających azbest z obiektu budowlanego – wdrożenie procedur „Wytwarzanie, pakowanie i oznakowanie odpadów zawierających azbest” oraz „Odbiór odpadów

zawierających azbest” bądź „Transport odpadów zawierających azbest” (w przypadku jeśli sama prowadzi także transport takich odpadów),

- sporządzenie „Karty ewidencji odpadów” oraz „Karty przekazania odpadów”,
- przedstawienie właścicielowi obiektu dowodu prawidłowego wykonania prac oczyszczenia azbestu.

Równocześnie w listopadzie 2003 roku ukazało się Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie wymagań w zakresie wykorzystywania i przemieszczania azbestu oraz wykorzystywania i oczyszczania instalacji lub urządzeń, w których był lub jest wykorzystywany azbest. Rozporządzenie to określa:

- wymagania w zakresie wykorzystywania i przemieszczania azbestu lub wyrobów zawierających azbest oraz oznaczania miejsc ich występowania,
 - wymagania w zakresie wykorzystywania i oczyszczania instalacji lub urządzeń, w których był lub jest wykorzystywany azbest lub wyroby zawierające azbest,
 - wymagania techniczne jakie należy spełnić przy wykorzystywaniu i przemieszczaniu wyrobów zawierających azbest oraz przy wykorzystywaniu i oczyszczaniu instalacji lub urządzeń, w których był lub jest wykorzystywany azbest lub wyroby zawierające azbest,
 - sposób oznaczania instalacji lub urządzeń, w których był lub jest wykorzystywany azbest lub wyroby zawierające azbest oraz pomieszczeń, w których się one znajdują,
 - sposób inwentaryzowania azbestu lub wyrobów zawierających azbest, w miejscach ich wykorzystywania,
- formę, układ i terminy przedkładania informacji:
- rodzaju, ilości i miejscach występowania wykorzystywanych wyrobów zawierających azbest,
 - instalacjach i urządzeniach, w których był lub jest wykorzystywany azbest lub wyroby zawierające azbest,
 - czasie i sposobie usuwania azbestu lub wyrobów zawierających azbest,
 - czasie i sposobie zastąpienia azbestu i wyrobów zawierających azbest innymi substancjami i wyrobami, mniej szkodliwymi dla środowiska,
- przypadki i terminy, w których powinny być oczyszczone instalacje lub urządzenia, w których był lub jest wykorzystywany azbest lub wyroby zawierające azbest.

6.2.5. Odpady wielkogabarytowe, budowlane i wraki samochodowe

Z uwagi na charakter tych odpadów (duży ciężar, duża objętość) wymagają one prowadzenia specjalnych systemów ich zbiórki. Dla Gminy Łądek proponuje się:

- zbiórkę odpadów wielkogabarytowych z gospodarstw domowych w czasie zbiórek okresowych. Zbierane byłyby tylko te odpady wielkogabarytowe, które powstają w gospodarstwach domowych (stare meble, sprzęt RTV, lodówki itp.). W wyznaczony dzień mieszkańcy mogliby te przedmioty (uszkodzone lub niepotrzebne) wystawić przed swoje posesje skąd byłyby zabierane; Dodatkowo proponuje się zbieranie odpadów wielkogabarytowych w utworzonym na terenie gminy LPGO. W punkcie tych mieszkańcy mogliby się pozbywać tego typu odpadów poza terminem okresowych zbiórek.
- zbiórkę odpadów z sektora budowlanego (głównie gruzu) i kamieni polnych w Lokalnym Punkcie Gromadzenia Odpadów. Odpady mogliby tam dowozić mieszkańcy we własnym zakresie lub firmy wywozowe po wcześniejszym zgłoszeniu. Po zgromadzeniu większej ilości tych odpadów byłyby one poddane rozdrobieniu (wypożyczenie kruszarki samojezdnej) a następnie wykorzystane np. do utwardzania lokalnych dróg
- funkcje punktu zbiórki i przerobu wraków samochodowych z terenów Gminy Łądek powinna przejąć działająca na terenie powiatu firma zajmująca się demontażem wraków samochodowych posiadająca odpowiednie zezwolenie na odzysk tego typu odpadów.

6.3. Zbiórka i transport odpadów

Najbardziej optymalnym rozwiązaniem systemu zbiórki i transportu selektywnie gromadzonych odpadów byłoby obsługiwanie go przez jedną jednostkę działającą na obszarze gmin. Docelowo z chwilą podpisania porozumienia międzygminnego (związkowego) obejmującego szerszy zakres wspólnej gospodarki odpadami może dojść do utworzenia nowej jednostki związkowej (firmy) zajmującej się selektywną zbiórką i transportem odpadów. W przeciwnym wypadku zgodnie z prawem każdy wytwórca odpadów może podpisać umowę na wywóz odpadów z dowolną firmą, która posiada stosowne zezwolenie na danym terenie. Firma prowadząca odbiór czasowo zgromadzonych w LPGO odpadów niebezpiecznych a także okresową zbiórkę na Gminy Łądek powinna spełniać wszystkie wymogi formalne i techniczne (zezwolenia, właściwe pojemniki, ADR itp.).

Uwzględniając brak wyraźnie sformułowanych deklaracji dotyczących prowadzenia szerszej współpracy w zakresie gospodarki odpadami można przypuszczać, że w zakresie zbiórki i transportu odpadów zostanie zachowany istniejący *status quo*. Będą się nim zajmowały dotychczas funkcjonujące podmioty.

W dalszej perspektywie czasowej może dojść, w wyniku działania praw rynku, do sytuacji pozostania tylko jednego przedsiębiorstwa świadczącego kompleksowe usługi w tym zakresie. Rozszerzenie zakresu prowadzonej selektywnej zbiórki odpadów może spowodować, że mniejsze firmy nie będą w stanie sprostać stawianym wymogom technicznym.

W tej sytuacji gmina będzie mogła jedynie kontrolować realizację wydanych pozwoleń – czy dana firma wywozowa ma pozwolenie na prowadzenie działalności na danym terenie, czy zebrane poszczególne frakcje odpadów trafiają na wyznaczonych instalacji itp. Kontrola ta powinna objąć wszystkie firmy prowadzące działalność na terenie gminy, a szczególnie prowadzące zbiórkę odpadów niebezpiecznych.

6.4. Odzysk i unieszkodliwianie

Wprowadzenie proponowanego systemu selektywnej zbiórki odpadów powinno wpłynąć na zwiększenie się ilości odpadów koniecznych do dalszego odzysku i unieszkodliwiania.

W chwili obecnej na terenie Gminy Łądek nie funkcjonują instalacje do odzysku i unieszkodliwiania odpadów. Selektywnie zebrane odpady opakowaniowe są w większości przekazywane bezpośrednio do odbiorców.

Docelowo instalacja, która może prowadzić odzysk odpadów z terenu Gminy Łądek jest planowana instalacja przez Firmę EKO w Strzałkowie. W jej skład miałyby wejść tzw. Przesypownia oraz sortownia surowców wtórnych.

W przypadku nie powstania opisanego zakładu lub nie korzystania z niego przez gminę (Związek) odzysk odpadów wytworzonych na terenie gminy powinien być prowadzony zgodnie z założeniami planu wojewódzkiego w instalacjach na terenie powiatu konińskiego.

Ostatnim elementem systemu gospodarki odpadami jest zapewnienie właściwego unieszkodliwiania odpadów, których nie udało się poddać odzyskowi i przetworzeniu. W warunkach polskich najpopularniejszą (najtańszą) nadal formą unieszkodliwiania odpadów jest ich składowanie.

Zgodnie z wojewódzkim planem gospodarki odpadami nie planuje się powstania na terenie Gminy Łądek tego typu instalacji.

Gmina w chwili obecnej unieszkodliwia swoje odpady na składowiskach w Goraninie i Koninie. W tej sytuacji powinny one być tam nadal przekazywane.

Niezależnie od działań z zakresu gospodarki odpadami prowadzonymi na terenie Gminy Łądek – samodzielnie przez gminę bądź też w ramach Związku konieczne jest przeprowadzenie w sposób właściwy rekultywacji zamkniętego składowiska w Ciężeniu. W związku z zamknięciem składowiska w Ciężeniu musi ono zostać zrehabilitowane zgodnie z obowiązującymi przepisami a zwłaszcza z rozporządzeniem z dnia 24 marca 2003 r. *w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących lokalizacji, budowy, eksploatacji i zamknięcia jakim powinny odpowiadać poszczególne typy składowisk odpadów*. Wykonywane prace rekultywacyjne powinny zapewnić takie zabezpieczenie składowiska aby wyeliminować szkodliwe jego oddziaływanie na środowisko, na wody powierzchniowe i podziemne oraz powietrze. Konieczne jest także zapewnienie możliwości monitorowania wpływu jaki będzie wywierało nieczynne składowisko na środowisko.

